

Landbruksnytt

Østre Toten kommune • september 2024

Innhold i dette landbruksnytt

Vi trenger ny landbruksrådgiver!	1
Tilgjengelighet på landbrukskontoret framover	2
Høringsuttalelse – regional miljøforskrift for jordbruket	2
Regionalt miljøtilskudd i jordbruket (RMP)	2
Tilskudd til drenering av jordbruksjord	3
Ønsker du besøk fra Innovasjon Norge i høst?	4
Produksjons- og avløsertilskudd	4
Tilskudd til produksjonssvikt (avlingsskadeerstatning)	5
Dekk til korn og halm under transport!	5
Driveplikt	5
Prosjekt for innsamling av piggråd	6
Skogfond og tilskudd	6
Vilt	7
Barkebiller	7
Tilskudd til miljøtiltak i skog	7
Bondens nettverk – når du trenger støtte!	8
VIKTIGE (SØKNADS)FRISTER	8
Kontakt oss!	8

Vi trenger ny landbruksrådgiver!

Vår landbruksrådgiver Eirin Trannum går snart videre til en jobb i landbruksforvaltninga hos Statsforvalteren i Innlandet. Vi på landbrukskontoret er derfor på jakt etter en ny, dyktig kollega. Sentrale ansvarsområder er nydyrking, forvaltning av ulike tilskuddsordninger, oppfølging av landbruksrelatert forurensning og samarbeid med lag og foreninger i næringa.

Dette er en spennende stilling som inngår i et fagteam med tre andre personer med landbruksfaglige oppgaver. Vi samarbeider tett, og har det sjelden kjedelig på jobben.

Kanskje er dette noe for deg – eller kanskje du kjenner noen som har lyst på nye utfordringer?

[Se stillingsutlysningen på kommunens hjemmeside.](#) Søknadsfristen er 8. september.

Tilgjengelighet på landbrukskontoret framover

Eirin har sin siste arbeidsdag 20. september. Det blir derfor mye å gjøre for oss som er igjen på landbrukskontoret, og vi er nødt til å prioritere tilskuddsordningene som har søknadsfrist i høst.

Vi anbefaler derfor alle som trenger hjelp til å søke regionalt miljøtilskudd og/eller produksjons-tilskudd om å ta kontakt i god tid før søknadsfristen, slik at vi får hjulpet alle som trenger det.

Vi vil dessverre ikke ha kapasitet til å behandle søknader om nydyrking før ny landbruksrådgiver er på plass og i gang.

⇒ *Kontakt:* [Per André Rjaanes](#)

Høringsuttalelse – regional miljøforskrift for jordbruket

Statsforvalteren har sendt forslag om forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket i Innlandet på høring. Formålet med forskriften er å styrke den innsatsen landbruket allerede gjør for å begrense avrenning og erosjon fra jordbruksarealer til vassdrag, slik at matjord og næringsstoffer ikke renner bort og miljøtilstanden i vassdragene forbedres.

Informasjon om forslaget til forskrift finner du her: [Miljøkrav i jordbruket](#).

Alle kan uttale seg om den nye ordningen ved å sende inn høringssvar på forslaget til forskrift.

Frist for å sende inn uttalelser til høringen er 20. oktober 2024.

Uttalelser kan sendes via post til Statsforvalteren i Innlandet, postboks 987, 2604 Lillehammer eller på e-post til sfinpost@statsforvalteren.no. Merk høringssuttalelsen med «Høringsuttalelse sak 2024/7008».

Det vil bli holdt informasjonsmøter om forskriften. Foreløpig dato i vår region er **onsdag 11. september på Gjøvik rådhus**. Tidspunkt er ikke endelig avklart. Vi vil sende ut e-post om dette når vi får nærmere beskjed. **Vi anbefaler at alle som har mulighet deltar på møtet.**

Regionalt miljøtilskudd i jordbruket (RMP)

Regionalt miljøprogram skal bidra til å ivareta jordbrukets biologiske mangfold, kulturlandskap samt kulturmiljøer og kulturminner. Ordningen er også viktig for å redusere bruken av plantevernmidler, utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

I gjeldende program er det bestemt hvilke miljøtiltak jordbruket kan søke regionalt miljøtilskudd for å gjennomføre i perioden 2023-2026. Miljøtiltakene er valgt ut fra en nasjonal instruks fastsatt av Landbruksdirektoratet, og de miljøutfordringene vi har i Innlandet.

Har du i løpet av vekstsesongen utført tiltak som kvalifiserer til utbetaling av regionalt miljøtilskudd?

Da må du huske søknadsfristen som er **15. oktober for jordbruksforetak** og **15. november for beitelag**. [Søknadsskjemaet finner du på Altinn](#). Søknadsskjemaet åpnes 15. september.

Du bør starte søknadsprosessen tidlig, i tilfelle det skulle dukke opp spørsmål eller du trenger hjelp. På [Landbruksdirektoratets nettsider](#) finner du informasjon om innhold og utfylling av søknad.

[Statsforvalteren i Innlandet](#) har mer informasjon om regionalt miljøtilskudd, blant annet [veiledningshefte for søknadsprosessen 2024](#). Veilederen inneholder foreløpige satser og oversikt over tiltakene.

Hva er nytt i 2024?

Soner for pollinerende insekter

- Det er presisert at sonen skal være minst to meter bred.
- Du kan nå søke på to nye tiltaksklasser hvis du bruker regional frøblanding: «egen stripe, regional frøblanding» eller «kombinert med vannmiljøtiltak, regional frøblanding». Du får et høyere tilskudd hvis du sår en regional frøblanding med stedegne arter tilpasset bruk i Innlandet. Det er fra i år tilgjengelig én regional frøblanding i større kvanta, utviklet av NIBIO. Denne heter «Blomstereng robust».

Informasjon om endringer i klimarådgivingstilskuddet i RMP

- I jordbruksoppgjøret 2024 ble det bestemt at tilskuddsordningen for klimarådgiving skal tas ut av RMP etter 2024. Landbruksdirektoratet har fått i oppgave å utvikle og forvalte en ny tilskuddsordning fra og med 2025. Tilskudd til klimarådgiving som er gjennomført i enten hele eller deler av søknadsperioden 2025 (15.10.2024-15.10.2025) skal likevel omsøkes etter dagens ordning i RMP i neste års søknadsrunde.

Tilskudd til drenering av jordbruksjord

Foretak som eier eller leier jordbruksareal som tidligere er grøftet, kan søke om tilskudd til drenering. Det kan også gis tilskudd til eier av jordbruksareal som leies ut. Hvis leier skal søke om tilskudd, må det legges ved en skriftlig avtale med eier i søknaden. Dette kan være en egen avtale angående dreneringen, eller jordleieavtale hvis drenering er spesifisert i avtalen.

Det gis ikke tilskudd der tiltaket er påbegynt før tilskuddet er innvilget.

Den som søker må ha en plan for dreneringen med kart, beskrivelse av tiltaket og den miljømessige virkningen av dette. Det er obligatorisk å ha med kart med grøfteskisse. Kartet skal vise omriss av arealet som skal dreneres, plassering av hovedavløp, kummer og samle- og sugegrøfter. Hvis du ikke leverer skisse med målestokk, må du oppgi lengdene på de ulike grøftene. Lengdene på grøftene blir benyttet i beregningen av berørt areal.

Dette fylles ut i det [digitale søknadskjemaet hos Altinn](#).

Tilskudd til drenering av jordbruksjord, avgrenset til systematisk grøfting, profilering og omgraving, utgjør 4 000 kroner per dekar. Ved annen grøfting kan det gis 61 kroner per løpemeter grøft, begrenset oppad til 4 000 kroner per dekar.

Kommunen skal ha melding om avsluttet grøfting før du begynner med jordarbeiding, for å kunne kontrollere tiltaket.

Utbetalingsanmodning leveres i samme søknad på Altinn. Husk å levere med obligatorisk rapporteringsskjema.

Les mer om utbetaling under punkt 4 «Svar og utbetaling» på [Landbruksdirektoratets side om drenering av jordbruksjord](#). På denne siden finner du også mer informasjon om søknadsprosessen.

Ønsker du besøk fra Innovasjon Norge i høst?

Saksbehandlerne hos Innovasjon Norge prioriterte i vår å behandle søknadene som har kommet inn, for å holde saksbehandlingstiden nede. Til høsten vil de prioritere dager ute, for å veilede gårdbrukere som har planer om prosjekt de vurderer å søke støtte til.

Innovasjon Norge ønsker beskjed fra kommunen innen 1. september om hvem som gjerne vil at de skal komme på besøk. Ingen i kommunen meldte sin interesse innen fristen. **Hvis du er interessert i besøk fra Innovasjon Norge, må du sende e-post til Marte Marie mmt@ototen.no senest torsdag 5. september, så skal vi prøve å få til et besøk fra Innovasjon Norge.**

På [Innovasjon Norges nettside](#) finner du mer informasjon om hvem som kan få midler, hva de kan finansiere, forutsetninger osv. for tradisjonelt landbruk og for tilleggsnæring.

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Produksjons- og avløsertilskudd

Det nærmer seg ny søknadsomgang for produksjons- og avløser-tilskudd. Nå skal det søkes for disponerte dyr og arealer. **Telledato er som vanlig 1. oktober, og søknadsfristen er 15. oktober.** Innsendt søknad kan endres fram til 29. oktober uten at tilskuddet blir redusert.

Søknader kan også sendes inn etter søknadsfristen (frem til 29. oktober), men tilskuddet reduseres da med 1000 kroner per dag fristen overskrides.

Hvis du skal etterregistrere avløserutgifter, bør du krysse av for påminnelse – da blir det lettere å huske fristen for dette som er 10.01.25.

Husk å sjekke at du mottar kvittering for innsendt søknad. Dette er ditt bevis på at søknaden er sendt. Ta kontakt med oss hvis du ikke mottar dette, slik at vi kan sjekke om søknaden er registrert. Hvis dette er din siste søknadsomgang, må du ikke slette foretaket ditt før utbetalingen er gjennomført. Da kan ikke tilskuddet utbetales.

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Vi minner om at soner for pollinerende insekter, grasdekte kantsoner mot vann i åker (som ikke høstes eller beites), grasdekte vannveier og grasstriper i åker *ikke* er berettiget produksjonstilskudd. Areal for disse sonene skal derfor trekkes fra arealet på de ulike kulturene i søknaden, og legges under «arealer i drift, men ikke berettiget produksjonstilskudd». **Vi vil avkorte søknader der dette ikke er gjort.**

Grunnlag for søknaden er arealtallene for jordbruksjord fra arealressurskartet. Du kan se på [NIBIOs gårdskart](#) hva som er registrert av jordbruksjord på din eiendom eller leid areal. Nye arealer som du mener skal omgjøres til fulldyrket, skal ha et godkjenningsvedtak fra kommunen og befares før arealet endres i arealressurskartet. Arealer som ønskes omgjort til innmarksbeite skal også befares først, og arealet må oppfylle [kravene til NIBIO](#).

Hos Landbruksdirektoratet finner du [mer informasjon om produksjons- og avløsertilskudd](#). Veilederen for denne søknadsomgangen finner du litt nede på siden. Denne bør leses, siden du selv er ansvarlig for å sette deg inn i regelverket. Les spesielt punktet «Oversikt over endringer».

[Her kommer du direkte til Altinns søknadsskjema.](#)

Tilskudd til produksjonssvikt (avlingsskadeerstatning)

Foretak som kan dokumentere produksjonssvikt som skyldes klimatiske årsaker det ikke er mulig å sikre seg mot, kan søke om tilskudd ved produksjonssvikt. **Søknadsfristen er som vanlig 31. oktober.** Søknadsskjemaet finner du på [Landbruksdirektoratets sider](#).

Ordningen gir ikke erstatning for produksjonssvikt som er forårsaket av sykdommer, skadedyr og ugras (selv om dette kan knyttes til klimatiske forhold), skader som skjer på lager, produksjonssvikt som skyldes en driftsform som ikke er faglig forsvarlig, produksjonssvikt som skyldes forhold som kan kontrolleres ved aktiv bruk av forebyggende tiltak, eller for indirekte klimatiske skader (f.eks. dårlig pollinering som gir lavere avlinger eller sterk vind som gir mye nedfallsfrukt).

Du må melde fra til kommunen **snarest mulig** når du ser at det er en **risiko** for avlingssvikt i en vekstgruppe, slik at vi har mulighet til å kontrollere arealet på et tidspunkt der klimaskaden er synlig. Du kan søke tilskuddet uten å ha sendt inn melding, men da må du kunne dokumentere godt at skaden skyldes klimatiske årsaker. [Her finner du skjemaet for melding ved mulig produksjonssvikt](#).

⇒ *Kontakt: [Marte Marie Taralrud](#)*

Dekk til korn og halm under transport!

Det har blitt mye floghavre i Østre Toten kommune, og vi oppfordrer alle som transporterer korn og halm rundt om i bygda nå til å dekke over dette under transporten. Den driftsansvarlige er pålagt å bekjempe floghavre, og hindre at den sprer seg. Du kan lese mer om floghavre og kravene til driftsansvarlig inne på [Mattilsynets hjemmeside](#).

Det skal være et 20 meter bredt belte helt fritt for frøbærende floghavreplanter på arealer som grenser mot dyrket mark på naboeiendom, veier og åpne vannveier.

Også arealer som er utsatt for flom, skal holdes frie for frøbærende floghavreplanter. [Her kan du lese mer om tiltak mot floghavre](#). Det er Mattilsynet som fører tilsyn, og som kan fatte nødvendige enkeltvedtak etter forskrift om floghavre.

Floghavre og hønsehirse er to arter vi heller ikke ønsker å spre frø fra. Hvis du er uforsiktig med tildekking, bidrar du til å overføre problemet til flere gårdbrukere. Det er også viktig å rengjøre river, presser og tresker, slik at disse ikke sprer disse artene også. Med tanke på at hønsehirse stadig øker i utbredelse og er vanskelig å bli kvitt, er det viktig med forebyggende tiltak!

Driveplikt

Vi på landbrukskontoret har i sommer fått informasjon om ulike jordbruksarealer som ikke er i drift. Dette er ikke i henhold til jordlovens bestemmelse om driveplikt, som sier at eier må drive jordbruksarealet selv eller leie det bort i tråd med de krav som gjelder ([jordloven § 8](#)).

Neste år kommer kommunen til å følge ekstra godt med på dette, og følge opp de arealene som ikke blir drevet. Husk at du ikke er berettiget produksjonstilskudd for arealer som er ute av drift.

⇒ *Kontakt: [Ada Engødegård](#)*

Prosjekt for innsamling av piggråd

Kommunen har i sommer et prosjekt der innbyggere kan få betalt for piggråd de samler inn fra naturen. Spesielt i utmark er det et problem at mange gjerder er dårlig vedlikeholdt, og at piggråden er til fare for vilt og beitedyr.

Det er ditt ansvar som grunneier å fjerne ødelagte piggrådgjerder, men vi vet at dette ofte ikke blir prioritert. I andre tilfeller kan det være ønskelig å fjerne piggråd på gjerder som er i god stand, men som ikke lenger er i bruk. Nå kan du kanskje få hjelp til dette!

For å få betalt for innsamlet piggråd, må den som har samlet piggråden ha skriftlig tillatelse fra grunneier til å fjerne piggråden. **Det kan derfor hende du blir kontaktet av andre som spør om å få lov til å fjerne piggråd på din eiendom.** Du kan selvfølgelig også selv samle inn og levere piggråd fra egen eiendom.

Det er bare innbyggere i Østre Toten som kan få «piggrådpant». I tillegg til tillatelse fra grunneier må man også legge ved bilder fra stedet piggråden er fjernet, og kvittering fra Metallco på innlevering.

Vi håper alle er positive til at vi nå kan få fjernet mye gammel piggråd fra naturen!

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Skogfond og tilskudd

Har du/dere planer om å ruste opp/bygge landbruksveg i 2025 er det nå tid for å varsle dette til kommunen. Dersom det er prosjekter som kan være berettiget tilskudd er det nå det planlegges hvor mange midler vi trenger i tilskudd for 2025, og derfor trenger kommunen å vite om prosjekter. Jo flere som varsler behov, jo flere kan det hende vi får midler til.

Har du gjennomført tiltak i din skog i 2023 som du tenker å benytte skogfond til, kan du sende inn krav om utbetaling og søke om tilskudd, der det er berettiget, innen 1. desember i år. For tiltak gjennomført i 2024, og ønskes med i regnskap for 2024, må kravet komme til oss før 1. desember 2024.

I 2023 utarbeidet vi nye retningslinjer for bruk av kommunale tilskuddsmidler, og i den forbindelse ble det bestemt å fortsette med tilskudd til tiltak slik det har vært tidligere:

• Grøfterensk i skog	inntil 30 %
• Ungskogpleie	inntil 35 %
• Markberedning	inntil 30 %
• Kunstig kvisting	inntil 30 %
• Opprusting/nybygging
landbruksbilveg – klasse
2, 3, 4 og 5 inklusive bruer	tilskudd % avhengig av tiltaket

⇒ *Kontakt:* [Åse Marit Skjølås](#)

Vilt

Jakttider:

- Elgjakt 01.10.-30.11.
- Hjortejakt 01.09.-23.12.
- Rådyrjakt 25.09.-23.12.
- [Andre jakttider finner du her](#)

Noen grunneierlag har satt andre tider for sine områder. Så vidt kommunen kjenner til gjelder dette begrensning i sluttidspunktet på jaktperioden, ikke oppstartstidspunkt. Det er et prøveprosjekt for et jaktområde med oppstart 25.09.

Vilt på åkere

Vi oppfordrer til at alle gjør så godt de kan med å gjøre uhøstede og rester av vekster utligjengelig for viltet, spesielt der de står nært boligområder og trafikkerte veier. Dette for at folk og dyr skal få en god vinter uten konflikter.

Barkebiller

Som tidligere år har kommunen hatt ute fellere for å følge med på situasjonen for barkebiller i kommunen. Fellene har vært plassert spredt i kommunen i nord, sør og øst. Fangsten har vært spennende å følge med på da det er vanskelig å si på forhånd hva resultatet kan bli.

Denne sesongen har vi hatt tilnærmet normal til lav fangst. Det var til dels mye i juni i etterkant av varmeperioden i mai. Resten av sesongen har det vært lite, og når fellene skulle hentes inn i august var det tilnærmet ingen biller i de fleste fellene. I enkelte var det ingen.

Tilskudd til miljøtiltak i skog

De som har miljøverdi i sin skog, kan søke om miljøtiltak i skogen. Overordnede myndigheter oppfordrer til dette med bakgrunn i at vi fikk nye skogbruksplaner i kommunen i 2023.

For å få tilskudd må det gjøres en avtale for bevaring som varer i 10 år, med mulighet for forlengelse. Mer informasjon om ordningen finnes her: [Tilskudd til miljøtiltak i skog – nasjonal ramme og saksbehandling.](#)

Frister for tilskudd og utbetaling skogfond:

- Tilskudd til tettere planting som klimatiltak 25.11
- Tilskudd til gjødsling av skog som klimatiltak 15.09
- Tilskudd til miljøtiltak i skog 01.11
- Frist for å søke tilskudd på tiltak i skog 01.12
- Frist for behandling av skogfondutbetaling 10.12

⇒ *Kontakt:* [Åse Marit Skjølås](#)

Bondens nettverk – når du trenger støtte!

En bonde har et stort ansvar hver eneste dag. Alle bønder kan oppleve en situasjon eller hendelse som gjør at det er vanskelig å håndtere alt alene. Bønder opplever de samme utfordringene som folk flest, for eksempel skilsmisse, sykdom, stress og vanskelige økonomiske situasjoner.

Derfor har vi nå etablert *Bondens nettverk* i Østre Toten. Dette er et lavterskeltilbud for bønder som trenger støtte. Står du selv i en vanskelig situasjon, eller du er bekymret for noen andre? Ikke nøl med å ta kontakt!

Bondens nettverk er aktivt hele året, også i sommerferien.

Les mer om Bondens nettverk her: www.ototen.no/bondensnettverk

VIKTIGE (SØKNADS)FRISTER

- ⇒ **15.09.** Tilskudd til gjødsling av skog
- ⇒ **01.10.** Telledato produksjons- og avløsertilskudd
- ⇒ **15.10.** RMP – jordbruksforetak
- ⇒ **15.10.** Produksjonstilskudd
- ⇒ **31.10.** Tilskudd ved produksjonssvikt (avlingskade)
- ⇒ **01.11.** Tilskudd til miljøtiltak i skog
- ⇒ **15.11.** RMP – beitelag
- ⇒ **01.12.** Tilskudd på tiltak i skog
- ⇒ **10.12.** Behandling av skogfondbetaling

Kontakt oss!

Østre Toten kommune, plan- og næringsenheten, telefon 611 41 500.

For informasjon om hovedansvarsområder for den enkelte ansatte, se [kommunens nettside](#).

Ada Engødegård, jordbrukssjef

ada.engodegard@ototen.no

tlf 468 36 982

Åse Marit Skjølås, skogbrukssjef

ase.marit.skjolas@ototen.no

tlf 468 44 731

Marte Marie Taralrud, fagleder landbruk

marte.marie.taralrud@ototen.no

tlf 468 55 927

Per André Rjaanes,

konst. leder plan og næring

per.andre.rjaanes@ototen.no

tlf 468 07 668